

Läs- och skrivinläring för förskollärare som undervisar i förskoleklass (Uppdragsutbildning)

Reading and Writing for Pre-school Teachers in Pre-school Class (Commissioned Education)

15 högskolepoäng

15 credits

Ladokkod: CFKS1U

Revision: 6.1

Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogiskt arbete 2026-02-23

Gäller från: HT 2026

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Kursen har inget huvudområde (GXX)

Utbildningsområde: Undervisning

Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Förkunskapskrav: Förskolläraryxamen enligt bilaga 2 till högskoleförordningen (1993:100), eller äldre motsvarighet, och vara anställda för undervisning i förskoleklass. Deltagarna ska ha sin rektors godkännande för att få gå kursen.

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Innehåll

Kursen fokuserar på läs- och skrivinläring i förskoleklass och i grundskolans åk 1-3. Genom ämne-teoretiska studier ges möjlighet att utveckla undervisning utifrån ett ämnesdidaktiskt perspektiv. Kursen ger även möjlighet att utveckla förmåga att skapa goda och stimulerande lärandemiljöer för läs- och skrivinläring/utveckling.

Det ämne-teoretiska innehållet utgår från elevers läs-, skriv-, och litteracitetsutveckling samt det svenska språkssystemet som läses parallellt med didaktiska aspekter på motsvarande innehåll. I kursen behandlas även bedömning och kartläggning av elevers läs- och skrivutveckling för att kunna planera undervisning för elever med olika behov, exempelvis i form av särskilt stöd.

Kursen genomsyras av ett inkluderande perspektiv och betydelsen av att kunna identifiera skolans möjligheter att möta elever bakgrund och erfarenheter.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna, med avseende på:

1. Kunskap och förståelse

1.1 uppvisa kunskaper om grundläggande läs- och skrivinläring i relation till kognitiva och sociala perspektiv

1.2 utifrån ett inkluderande perspektiv visa kunskaper om relationen mellan ämnesdidaktiskt arbetssätt och innehållet i de nationella styrdokumenterna i svenska som är relevant för läs- och skrivinläring/utveckling i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3

2. Färdighet och förmåga

2.1 redogöra för och diskutera den tidiga språk- och kognitionsutvecklingen i relation till litteracitet

2.2 redogöra för och diskutera teorier om elevers läs- och skrivinläring/utveckling

2.3 redogöra för och tillämpa kunskaper om språklig medvetenhet med fokus på fonem- och grafemprocessen.

2.4 redogöra för, tillämpa och diskutera strukturerad ljudningsmetod och helordsmetod för alla elevers läs- och skrivinläring

2.5 redogöra för och diskutera hur skönlitteratur och litteratursamtal kan utnyttjas för främjande av alla elevers läs- och skrivinläring/utveckling i förskoleklass och i grundskolans årskurs 1-3

2.6 redogöra för begreppet digital kompetens och diskutera dess påverkan på läsande, skrivande och språkbruk

2.7 beskriva läs- och skrivinläring/utveckling ur såväl första som andraspråksperspektiv samt förstaspråkets betydelse för den tidiga läs- och skrivinläringen/utvecklingen

2.8 visa kännedom om läs- och skrivsvårigheter och diskutera evidensbaserade metoder för att stötta dessa elevers behov

2.9 på en grundläggande nivå analysera elevers skrivande utifrån språklig struktur

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

3.1 kartlägga och bedöma elevers visade kunskaper i svenska samt motivera och utvärdera gjorda bedömningar med hjälp av adekvata bedömningsverktyg

3.2 värdera läromedel och olika lärverktyg och diskutera dess påverkan på läs- och skrivinlärning

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- Inspelade och livestreamade föreläsningar via lärplattformen Canvas
- Interaktiva diskussioner i lärplattformen Canvas
- Livestreamade seminarier

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Tidig litteracitetsutveckling

Lärandemål: 2.1

Högskolepoäng: 2

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Övrigt: Muntlig redovisning

Läs- och skrivinlärning/utveckling

Lärandemål: 1.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.6, 2.8, 3.2

Högskolepoäng: 5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Övrigt: Skriftlig inlämning

Bedömning och reflektion

Lärandemål: 1.2, 3.1

Högskolepoäng: 2

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Övrigt: Skriftlig inlämning

Elevers eget skrivande i förhållande till språkets struktur och funktion

Lärandemål: 2.9

Högskolepoäng: 2

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Övrigt: Skriftlig inlämning

Skönlitteratur och litteratursamtal

Lärandemål: 2.5

Högskolepoäng: 2

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Övrigt: Seminarium

Andraspråks- och förstaspråksperspektiv

Lärandemål: 2.7

Högskolepoäng: 2

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Övrigt: Seminarium

Kursens lärandemål examineras genom digitala redovisningar och seminarier via Zoom och inlämningsuppgifter.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om

examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Axelsson, Monica (2019 rev 2021). Andraspråksinläring och flerspråkighet i förskoleklass med fokus på elever som är nya i svenska språket. Skolverkets lärportal Andraspråksinläring och flerspråkighet i förskoleklass med fokus på elever som är nya i svenska språket (skolverket.se)

Eriksson, Jessica; Grönwall Fransson, Camilla & Johansson, Annelie K. (2024). *Kreativ grammatikundervisning: från förskoleklass till åk 6*. Stockholm: Columbus förlag (247 s)

Fridolfsson, I. (2020). *Grunderna i läs – och skrivinläring*. Lund: Studentlitteratur. (360 sidor)

Fälth, L. & Hallin AE. (2026) *Tidig läsundervisning med ljudningsmetoden*. Malmö: Gleerups (205 sidor)

Hermansson, C. & Saar, T. (2017). Nomadic writing in early childhood education. I *Journal of Early Childhood Literacy*, vol. 7, nr 3, s. 426-443 (18 sidor)

Ingemansson, M. (2016). *Lärande genom skönlitteratur. Djupläsning, förståelse, kunskap*. Lund: Studentlitteratur. (70 sidor)

Jönsson, K. (red.) (2016). *Bygga broar och öppna dörrar. Att läsa, skriva och samtala om texter i förskola och skola*. Andra upplagan. Stockholm: Liber (217 sidor)

Nordgren, P. (2026). *Språk i sikte - Barns interaktionsutveckling i relation till perception och kognition*. Lund: Studentlitteratur (35 sidor)

Pettersson, K. (2021). *Språk- och kunskapsutvecklande undervisning F-3 – Genrepedagogik, ASL och digitala resurser*. Lund: Studentlitteratur (260 sidor)

Skolverket (2016). *Förskoleklassen – Ett kommentarmaterial till läroplanens tredje del*. Stockholm: Skolverket

Skolverket (2022). *Kommentarmaterial till kursplanen i svenska – Grundskolan*. Stockholm: Skolverket

Skolverket (2022). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket (2021). *Att planera, bedöma och ge återkoppling. Stöd för undervisningen*. Stockholm: Skolverket

Skolverket (2022). *Nya språket lyfter. Bedömningsstöd i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans årskurs 1-6*. Stockholm: Skolverket

Westlund, B. (2017). *Aktiv läskraft: att undervisa i lässtrategier och förståelse: fk-årskurs 3*. Första utgåvan. Stockholm: Natur & Kultur (146 sidor)

Winlund, A., Lyngfelt, A. & Wengelin, Å. (2017). Nyanlända elevers litteraricitetspraktiker i skolan. *Educare*, nr 1, s 50-71. (22 sidor)

Övrig kurslitteratur, t.ex. artiklar (ca 100 sidor) och ytterligare material från Skolverkets Läs- och skrivportal tillkommer (ca 50 sidor).

Dessutom tillkommer några skönlitterära verk lämpliga för elever i den tidiga skolåldern.

Studentinflytande och utvärdering

En anonym och skriftlig kursvärdering genomförs via digital lärplattform.

Övrigt

Kursen ges som uppdragsutbildning via Skolverket.